

Analityk prowadzący: Krzysztof Grybionko

 krzysztof.grybionko@incrating.pl
 +48 61 851 86 77

Rating

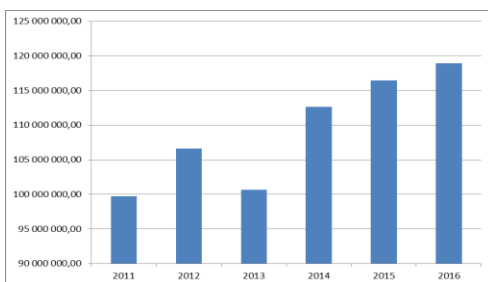
krajowy

AA-

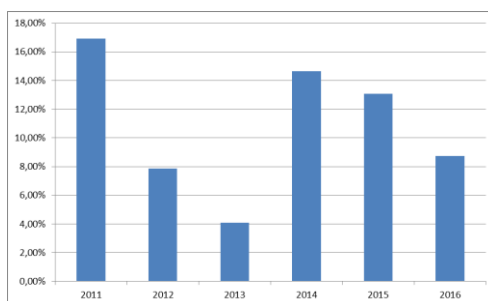
perspektywa

stabilna

Dochody własne (w PLN)

Marża operacyjna

Wybrane wskaźniki budżetowe

	2015	2016 P
$\frac{\text{Środki operacyjne}}{\text{dochody ogółem}}$	12,66%	8,78%
$\frac{\text{dochody własne}}{\text{dochody ogółem}}$	71,31%	68,00%
$\frac{\text{dochody majątkowe}}{\text{wydatki majątkowe}}$	75,98%	25,11%

Nota informacyjna

INC RATING jest agencją ratingową specjalizującą się w ocenie ryzyka kredytowego jednostek samorządu terytorialnego.

INC RATING przyznaje jednostce długoterminowy rating krajowy **AA-**. Perspektywa ratingu jest **stabilna**.

Opis stosowanej przez INC RATING metodologii oraz wszystkie ograniczenia i zastrzeżenia, którym podlegają ratingi kredytowe nadawane przez INC Rating znajdują się na oficjalnej stronie internetowej Agencji <http://www.incrating.pl>.

Główne czynniki przyznania ratingu

Rating Gminy odzwierciedla stale poprawiające się wyniki operacyjne gminy Police, jej wysoką zdolność do finansowania inwestycji ze środków własnych, wysoką płynność, oraz niskie zadłużenie. Rating bierze również pod uwagę poziom zadłużenia spółek miejskich.

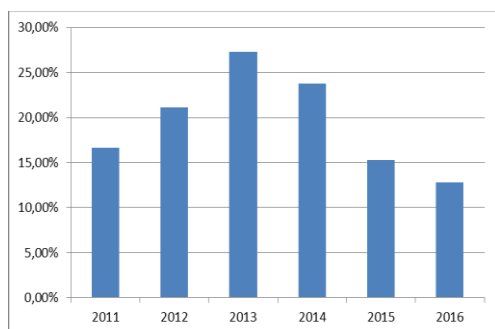
Polityka zadłużania jest realizowana w sposób bezpieczny i gwarantujący ich prawidłową obsługę i terminową spłatę w następujących okresach. Planowane przez jednostkę zobowiązania w kolejnych okresach nie powinny znacząco wpłynąć na jej zdolność do regulowania długoterminowych zobowiązań.

Dochody bieżące jednostki w latach 2011-2016 wzrastały z 131,39 mln zł w 2011 roku do 165,60 mln zł w 2016 roku, co implikuje skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) na poziomie 4,74%. Dochody podatkowe Gminy stanowiły od 50,49% do 57,41% dochodów bieżących. Średnio 62,27% dochodów podatkowych stanowiły podatki lokalne.

Przeciętny **koszt długu** samorządu wynosi 3,89%, natomiast średni okres spłaty zadłużenia gminy – czyli przedział czasowy, w którym samorząd spłaciłby swoje zobowiązania przy założeniu, że przeznaczałby na ten cel całą swoją nadwyżkę oraz wolne środki – wynosi 1,5 roku.

Podstawowe wskaźniki zadłużenia

	2015	2016 P
$\frac{\text{odsetki zapłacone}}{\text{nadwyżka operacyjna netto}}$	4,65%	6,03%
$\frac{\text{zadłużenie ogółem}}{\text{dochody bieżące}}$	15,25%	12,77%
$\frac{\text{obsługa zadłużenia}}{\text{dochody własne}}$	8,42%	1,67%

Zadłużenie ogółem / dochody bieżące

Główne czynniki zmiany ratingu

Gmina posiada stabilne podstawy budżetowe. Trend generowania nadwyżki operacyjnej jest stabilny. Analiza budżetów gminy w ostatnich 11 latach sugeruje iż ok. 20% pozycji dochodów generuje ok. 80% budżetu (analogicznie w wydatkach). Mimo takiego zawężenia źródła tychże dochodów opierają się one w większości na **dochodach własnych gminy**. Mimo zrealizowania w ostatnich 6 latach zadań inwestycyjnych przekraczających 170 mln PLN, planowany na koniec roku **poziom długu jest niższy** niż na początku tego okresu. Planowane przez jednostkę zobowiązania w kolejnych okresach nie powinny znacząco wpłynąć na jej zdolność do regulowania długoterminowych zobowiązań.

Czynniki determinujące podniesienie oceny: dalsze zmniejszanie się poziomu długu, przy zachowaniu poziomu marży operacyjnej powyżej 10%.

Czynniki determinujące obniżenie oceny: gwałtowne zwiększenie się poziomu długu (powyżej obecnie planowanego), przy obniżeniu marży operacyjnej poniżej 8% i zachwianiu rozszerzającej się relacji trendów dochodów i wydatków operacyjnych.

Zadłużenie w mln PLN

Zadłużenie	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	średnia
Krótkoterminowe	1,8	2,05	3,42	4,7	0	0	2,0
Długoterminowe	19,81	27,35	33,3	30,05	23	21,15	25,8
Zadłużenie bezpośrednie	21,61	29,4	36,72	34,75	23	21,15	27,8
+ Inne zobowiązania dłużne	0,21	0	0	0	0	0	0,0
Zadłużenie ogółem	21,81	29,4	36,72	34,75	23	21,15	27,8
- Wolne środki (nadwyżka z lat ubiegłych)	14,18	18,68	15,23	3,19	10,96	14,99	12,9
Zadłużenie ogółem netto	7,63	10,72	21,49	31,56	12,04	6,16	14,9
+ Udzielone poręczenia (spłacane)	0	0	0	0	0	0	0,0
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	-	-	-	-	-	6,95	7,0
Zadłużenie ogółem i zobowiązania pośrednie netto	7,63	10,72	21,49	31,56	12,04	13,1	16,1

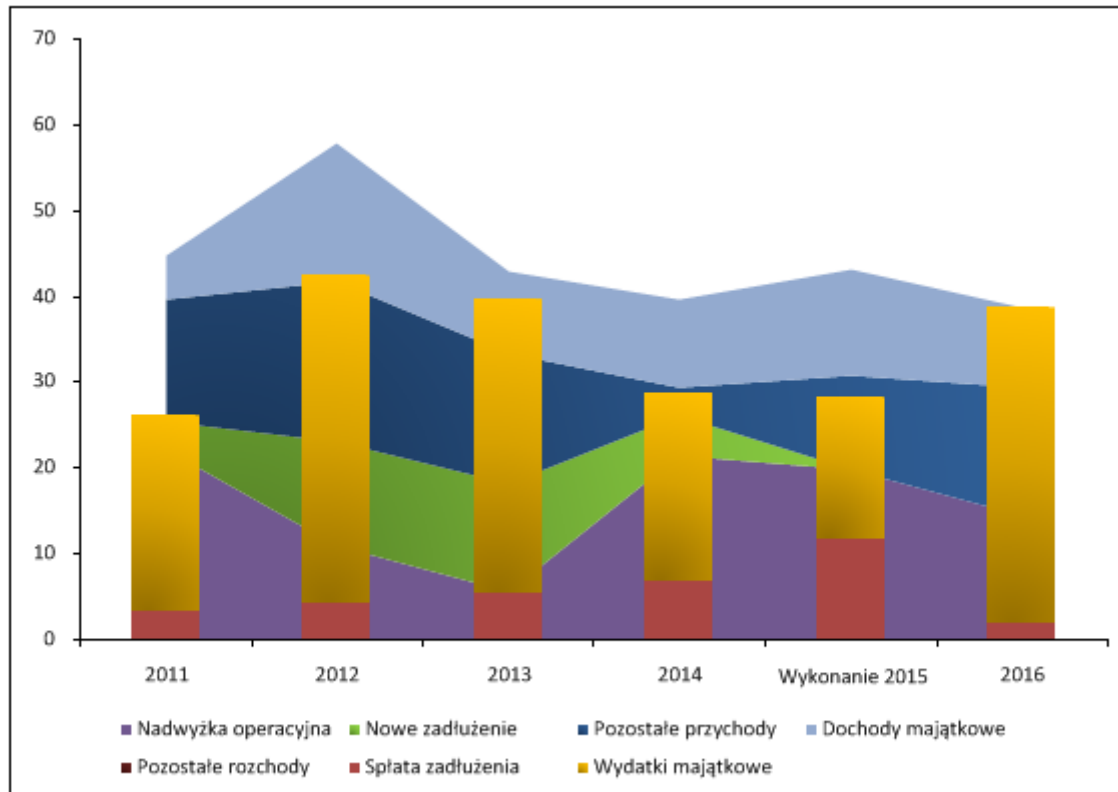
Wybrane wskaźniki finansowe

Wskaźnik	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	Średnia
Nadwyżka operacyjna netto / Dochody bieżące netto	16,45%	7,90%	4,67%	15,40%	13,50%	9,16%	11,18%
Nadwyżka operacyjna / Dochody bieżące	16,93%	7,87%	4,08%	14,66%	13,09%	8,72%	10,89%
Nadwyżka (deficyt) / Dochody ogółem	3,23%	-7,25%	-13,42%	6,22%	9,66%	-7,52%	-1,51%
Wynik budżetu ogółem / Dochody ogółem	13,68%	9,82%	2,21%	7,00%	9,18%	0,00%	6,98%
Środki operacyjne / Dochody ogółem	16,94%	7,78%	4,71%	14,50%	12,66%	8,78%	10,90%
Zmiana nadwyżki operacyjnej (zmiana rok do roku)	24,74%	-50,82%	-49,69%	289,57%	-7,94%	-26,81%	29,84%
Zmiana dochodów własnych (zmiana w ciągu roku)	10,20%	6,91%	-5,61%	11,95%	3,38%	2,10%	4,82%
Zmiana zadłużenia bezpośredniego (zmiana w ciągu roku)	-4,03%	36,08%	24,89%	-5,36%	-33,81%	-8,04%	1,62%
Zmiana zadłużenia ogółem (zmiana w ciągu roku)	-3,10%	34,80%	24,89%	-5,36%	-33,81%	-8,04%	1,56%
Odsetki zapłacone / Nadwyżka operacyjna netto	4,18%	10,38%	20,45%	5,73%	4,65%	6,03%	8,57%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Dochody własne	4,06%	5,10%	6,59%	7,07%	10,90%	2,32%	6,01%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Dochody bieżące	3,08%	3,91%	4,92%	5,44%	8,42%	1,67%	4,57%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Środki operacyjne	17,52%	45,04%	97,76%	35,02%	61,38%	18,00%	45,79%
Zadłużenie bezpośrednie / Dochody bieżące	16,44%	21,14%	27,26%	23,76%	15,25%	12,77%	19,44%
Zadłużenie ogółem / Dochody bieżące	16,60%	21,14%	27,26%	23,76%	15,25%	12,77%	19,46%
Zadłużenie bezpośrednie / Nadwyżka operacyjna (lata)	0,97	2,69	6,67	1,62	1,17	1,46	2,43
Zadłużenie ogółem / Dochody własne	21,88%	27,58%	36,49%	30,85%	19,75%	17,79%	25,72%
Zadłużenie bezpośrednie / Dochody własne	21,67%	27,58%	36,49%	30,85%	19,75%	17,79%	25,69%
Zadłużenie ogółem i zobowiązania pośrednie netto / Dochody bieżące	5,81%	7,71%	15,96%	21,58%	7,98%	7,91%	11,16%
Wskaźnik z art. 243	12,55%	14,39%	14,88%	11,04%	10,49%	12,02%	12,56%
Dochody podatkowe / Dochody bieżące	51,20%	50,61%	57,41%	56,54%	56,85%	50,49%	53,85%
Podatki lokalne / Dochody podatkowe ogółem	61,96%	63,19%	64,76%	62,57%	60,62%	60,54%	62,27%
Otrzymane transfery bieżące / Dochody bieżące	25,80%	26,75%	27,13%	25,70%	25,69%	30,47%	26,92%
Dochody bieżące / Dochody ogółem	96,23%	89,66%	93,42%	93,35%	92,34%	94,71%	93,29%
Dochody własne / Dochody ogółem	73,03%	68,73%	69,78%	71,89%	71,31%	68,00%	70,46%
Wydatki na wynagrodzenia / (Wydatki bieżące - Odsetki zapłacone)	45,58%	42,66%	42,53%	45,17%	44,79%	40,82%	43,59%
Transfery bieżące / (Wydatki bieżące - Odsetki zapłacone)	31,32%	29,30%	28,57%	30,42%	29,77%	33,59%	30,50%
Wydatki majątkowe / Wydatki ogółem	17,40%	22,97%	21,00%	15,05%	11,16%	19,60%	17,86%
Odsetki / Średni stan długu	4,03%	4,43%	3,88%	3,61%	3,27%	4,14%	3,89%
Nadwyżka operacyjna / Wydatki majątkowe	96,75%	28,62%	16,02%	96,96%	119,84%	39,21%	66,23%
Dochody majątkowe / Wydatki majątkowe	22,41%	41,95%	27,63%	47,12%	75,98%	25,11%	40,03%
Zmiana zadłużenia / Wydatki majątkowe	-3,95%	20,40%	21,31%	-8,91%	-71,35%	-5,02%	-7,92%
Nadwyżka (deficyt) / Wydatki majątkowe	19,16%	-29,43%	-56,35%	44,08%	95,82%	-35,68%	6,27%
(Nadwyżka operacyjna + Dochody majątkowe) / Wydatki majątkowe	119,16%	70,57%	43,65%	144,08%	195,82%	64,32%	106,27%
Zadłużenie ogółem / Nadwyżka operacyjna (lata)	0,98	2,69	6,67	1,62	1,17	1,46	2,43
Zadłużenie ogółem / Środki operacyjne	0,94	2,44	5,41	1,53	1,11	1,38	2,14
Obsługa zadłużenia / (Środki operacyjne + Nadwyżka z lat ubiegłych)	0,11	0,18	0,30	0,31	0,40	0,09	0,23

Dane finansowe w mln PLN

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	średnia
1. Dochody bieżące (1a+1b+1c+1d)	131,4	139,1	134,7	146,3	150,8	165,6	144,7
a. Dochody podatkowe, w tym:	67,3	70,4	77,3	82,7	85,7	83,6	77,8
- PIT	24,5	25	26,3	30	31,9	32	28,3
- CIT	1,1	0,9	0,9	1	1,8	1	1,1
- Podatki lokalne	41,7	44,5	50,1	51,7	52	50,6	48,4
b. Transfery bieżące (dotacje i subwencje)	33,9	37,2	36,5	37,6	38,7	50,5	39,1
c. Opłaty i pozostałe dochody operacyjne	28,4	30,3	20,3	25,8	25,9	31,3	27,0
d. Dochody finansowe	1,8	1,2	0,5	0,2	0,4	0,2	0,7
2. Wydatki bieżące (2a+2b+2c+2d)	109,1	128,1	129,2	124,8	131,1	151,2	128,9
a. Wynagrodzenia i pochodne	49,3	54,2	54,4	55,8	58,3	61,3	55,6
b. Poręczenia	0	0	0	0	0	0	0,0
c. Odsetki	0,9	1,1	1,3	1,3	0,9	0,9	1,1
d. Pozostałe	58,9	72,8	73,5	67,7	71,8	88,9	72,3
3. Nadwyżka operacyjna (1-2)	22,2	10,9	5,5	21,4	19,7	14,4	15,7
4. Bilans majątkowy (4a-4b)	-17,8	-22,2	-24,9	-11,7	-4	-27,6	-18,0
a. Dochody majątkowe, w tym:	5,2	16	9,5	10,4	12,5	9,3	10,5
- dotacje na inwestycje	2,9	11,3	7	6,5	8,1	5,5	6,9
b. Wydatki majątkowe	23	38,2	34,4	22,1	16,5	36,8	28,5
5. Nadwyżka / deficyt (3+4)	4,4	-11,2	-19,4	9,7	15,8	-13,1	-2,3
6. Zmiana zadłużenia netto (6a-6b)	0,1	7,8	7,3	-2	-11,8	-1,9	-0,1
a. Nowe zadłużenie	3,3	12,1	12,7	4,7	0	0	5,5
b. Spłata zadłużenia	3,2	4,3	5,4	6,7	11,8	1,9	5,6
6.1. Pozostałe przychody	14,2	18,7	15,2	3,2	11	15	12,9
6.2. Pozostałe rozchody	0	0	0	0	0	0	0,0
7. Wynik budżetu ogółem (5+6+6.1-6.2)	18,7	15,2	3,2	11	15	0	10,5

Przepływy finansowe w budżetach Gminy (dane w mln PLN)

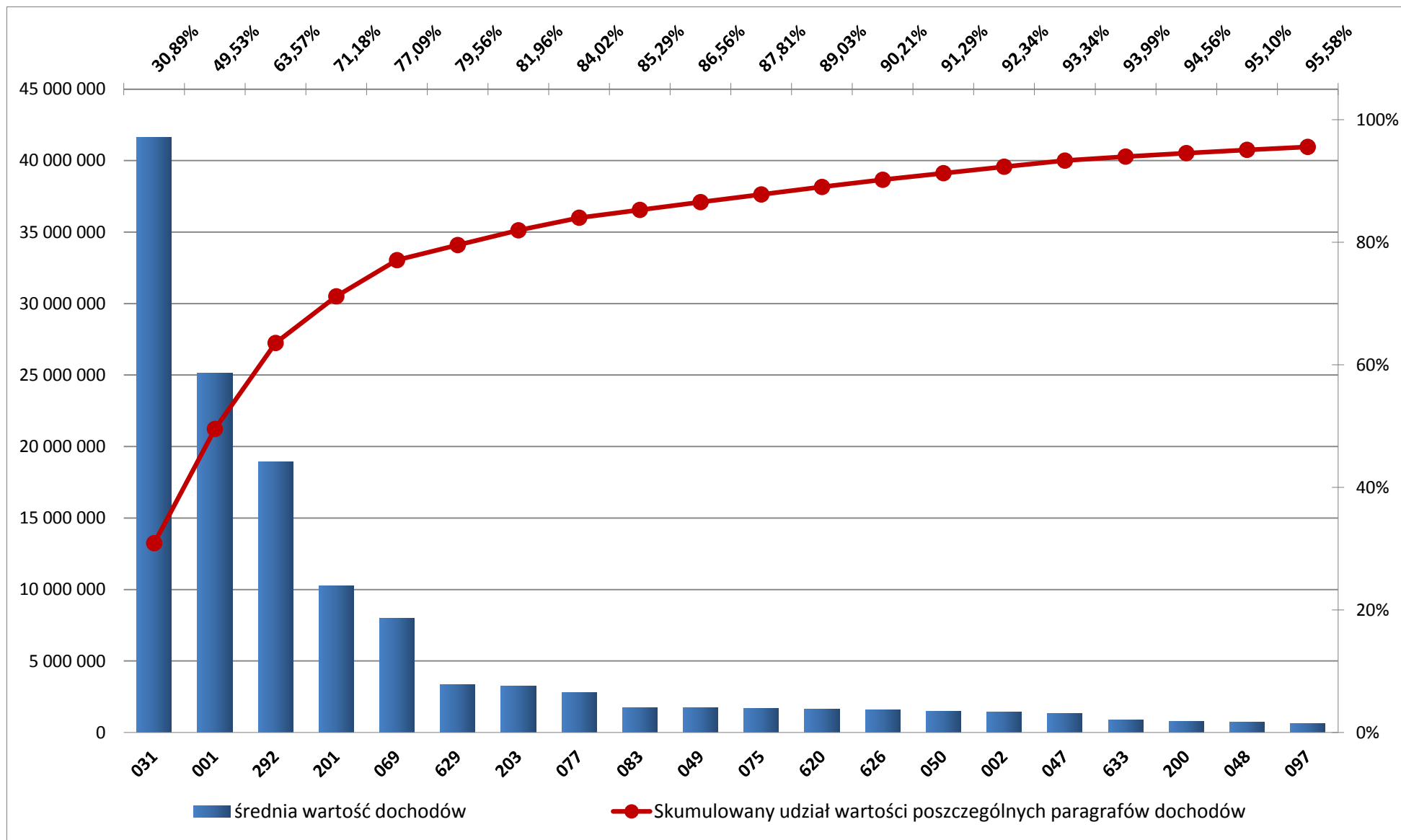
Analiza dochodów w latach 2006-2016 (dane w mln PLN)

Dochody jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na dwa rodzaje – dochody bieżące oraz dochody majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, natomiast dochody bieżące stanowią wszystkie inne dochody uzyskiwane przez samorząd. Szczegółnej analizie poddano dochody bieżące, one bowiem kształtują budżet Gminy i decydują o możliwości uchwycenia trendu ich poszczególnych pozycji. Jest to postawa do prognozowania kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów JST w przyszłości, co wykonują służby finansowe JST w dokumencie: Wieloletnia Prognoza Finansowa, a analitycy INC Rating w oparciu o swoją niezależną analizę decydują o perspektywie ratingu.

Lp	§	Opis	średnia wartość dochodów	Skumulowany udział	% pozycji dochodów	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	031	Podatek od nieruchomości	41,65	30,89%	30,9%	36,08	38,27	37,60	30,76	40,84	39,38	42,11	47,27	48,73	48,89	48,21
2	001	Podatek dochodowy od osób fizycznych	25,13	49,53%	18,6%	16,72	21,34	22,73	22,09	23,81	24,52	25,01	26,35	29,98	31,93	32,00
3	292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	18,92	63,57%	14,0%	14,23	15,07	16,83	18,35	18,60	19,38	20,88	20,29	20,39	21,53	22,61
4	201	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	10,26	71,18%	7,6%	9,63	9,81	9,27	9,06	9,76	10,35	10,49	10,77	10,99	11,78	10,95
5	069	Wpływy z różnych opłat	7,97	77,09%	5,9%	0,11	0,09	0,09	0,04	7,89	18,15	19,55	6,51	10,43	11,74	13,06
6	629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	3,32	79,56%	2,5%	17,93	3,89	0,01	0,00	0,81	1,90	2,55	1,64	3,96	3,80	0,08
7	203	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	3,24	81,96%	2,4%	1,89	1,92	2,09	2,16	2,98	2,82	3,45	4,00	5,10	4,98	4,24
8	077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	2,77	84,02%	2,1%	0,00	0,00	2,56	5,54	3,52	1,79	4,31	1,93	3,35	3,81	3,69
9	083	Wpływy z usług	1,72	85,29%	1,3%	0,04	0,05	0,07	0,09	1,22	3,39	3,25	3,14	2,80	3,00	1,87

Lp	§	Opis	średnia wartość dochodów	Skumulowany udział	% pozycji dochodów	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
10	049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podstawie odrębnych ustaw	1,71	86,56%	1,3%	0,06	0,08	0,17	0,18	0,10	0,14	0,08	2,16	5,13	4,96	5,76
11	075	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, JST lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	1,69	87,81%	1,3%	4,62	1,00	1,06	1,05	1,16	1,65	1,57	1,54	1,65	1,63	1,62
12	620	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	1,65	89,03%	1,2%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,55	7,11	4,17	2,40	2,76	1,14
13	626	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych JST	1,58	90,21%	1,2%	5,59	2,08	9,69	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	050	Podatek od czynności cywilnoprawnych	1,46	91,29%	1,1%	0,95	1,64	2,14	1,62	1,55	1,27	1,11	1,43	1,57	1,79	0,95
15	002	Podatek dochodowy od osób prawnych	1,42	92,34%	1,0%	0,43	1,52	1,14	4,64	1,16	1,07	0,90	0,91	0,98	1,83	1,00
16	047	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	1,35	93,34%	1,0%	0,93	0,80	1,00	1,55	1,58	1,58	1,76	1,83	1,86	1,90	0,04
17	633	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)	0,88	93,99%	0,7%	0,33	0,04	1,27	2,20	1,61	0,33	0,43	0,92	0,00	1,56	1,00
18	200	Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej	0,77	94,56%	0,6%	0,00	0,00	0,97	1,39	1,60	1,25	1,41	1,07	0,74	0,03	0,00
19	048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0,72	95,10%	0,5%	0,54	0,59	0,62	0,72	0,79	0,74	0,76	0,80	0,79	0,80	0,80
20	097	Wpływy z różnych dochodów	0,65	95,58%	0,5%	0,23	0,40	0,19	0,24	0,34	0,32	0,52	0,53	1,63	0,94	1,80

Wykres analizy dochodów

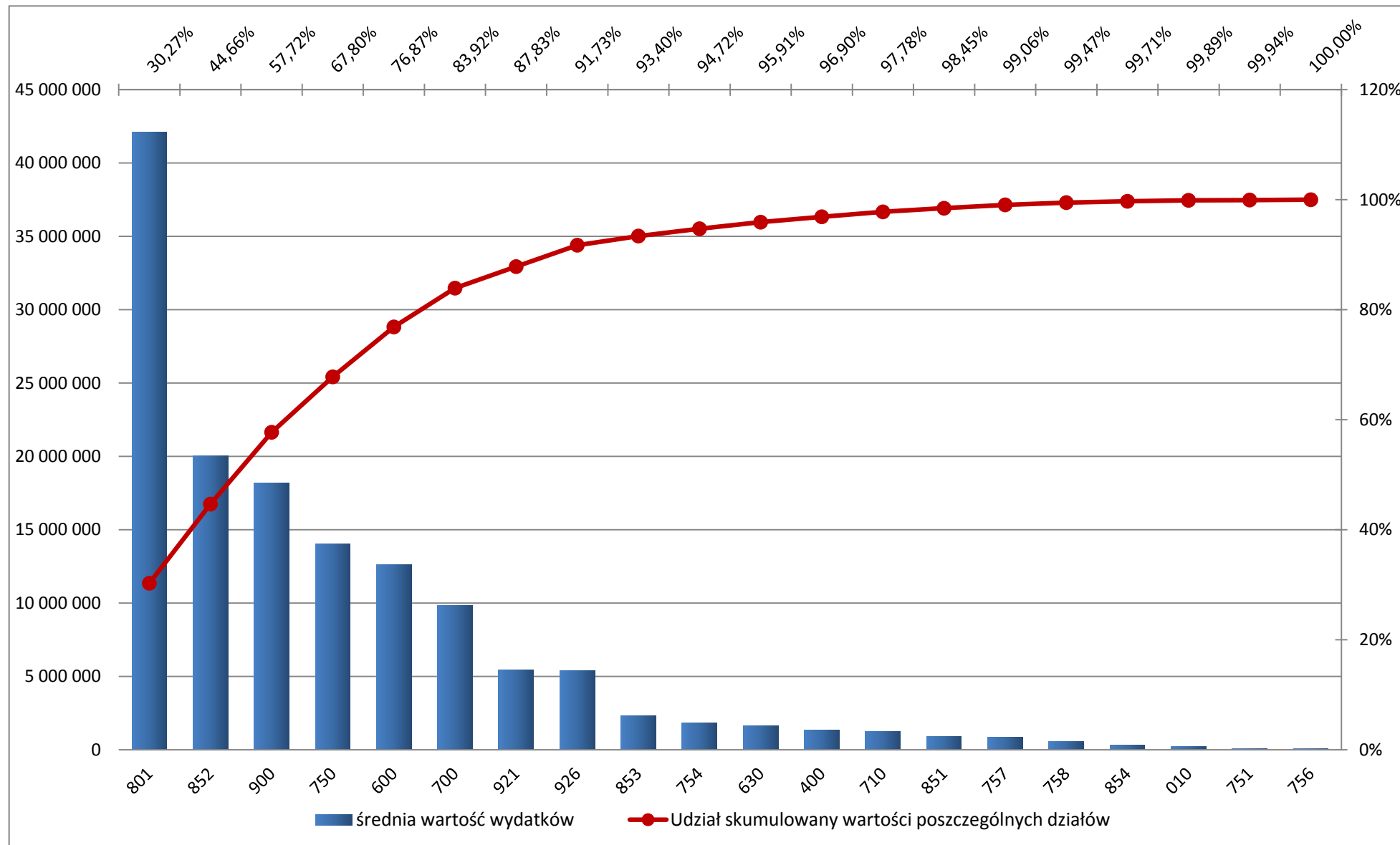
Analiza wydatków w latach 2006-2016 (dane w mln PLN)

Również wydatki jednostek samorządu terytorialnego możemy podzielić na bieżące oraz majątkowe. Wydatki bieżące obejmują różnego rodzaju koszty związane z funkcjonowaniem samorządu, m. in. wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług czy koszty utrzymania jednostek budżetowych.

Lp	Dział	Opis	średnia wartość wydatków	Udział skumulowany	% pozycji wydatków	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	801	Oświata i wychowanie	42,11	30,27%	30,3%	30,30	30,94	35,99	37,25	38,06	42,00	47,54	46,57	49,53	50,16	54,93
2	852	Pomoc społeczna	20,02	44,66%	14,4%	16,11	16,00	15,90	16,35	18,32	19,57	20,10	20,65	20,90	21,62	34,68
3	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	18,17	57,72%	13,1%	28,85	12,69	14,16	6,62	9,27	14,99	31,90	26,28	12,71	18,64	23,71
4	750	Administracja publiczna	14,02	67,80%	10,1%	9,86	10,83	11,28	11,44	12,89	13,95	14,98	15,77	17,19	16,84	19,19
5	600	Transport i łączność	12,62	76,87%	9,1%	7,82	6,41	8,18	13,55	12,16	11,37	13,18	15,37	11,11	15,89	23,79
6	700	Gospodarka mieszkaniowa	9,82	83,92%	7,1%	6,38	5,51	12,33	13,26	14,86	9,58	13,26	13,20	8,86	4,87	5,86
7	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5,44	87,83%	3,9%	3,95	4,16	4,94	5,52	5,56	6,31	5,41	5,43	6,30	5,90	6,38
8	926	Kultura fizyczna i sport	5,42	91,73%	3,9%	4,27	2,64	5,77	3,80	4,91	5,51	4,57	5,62	5,81	6,05	10,65
9	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2,32	93,40%	1,7%	0,66	0,74	2,09	2,34	2,83	2,72	3,36	3,29	2,83	2,31	2,33
10	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,84	94,72%	1,3%	1,12	1,24	1,70	1,32	1,49	1,44	2,17	1,67	4,39	1,91	1,86
11	630	Turystyka	1,66	95,91%	1,2%	4,50	0,15	0,01	0,12	0,08	0,46	2,88	6,32	3,63	0,08	0,03
12	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz i wodę	1,37	96,90%	1,0%	11,53	0,15	0,34	0,05	0,43	0,14	0,76	0,31	0,38	0,29	0,65
13	710	Działalność usługowa	1,24	97,78%	0,9%	1,08	1,93	4,25	2,05	2,06	1,21	0,22	0,14	0,19	0,17	0,30
14	851	Ochrona zdrowia	0,92	98,45%	0,7%	0,77	0,87	0,75	0,83	1,51	0,94	0,83	0,82	0,88	0,90	1,03
15	757	Obsługa długu publicznego	0,85	99,06%	0,6%	0,29	0,50	0,73	0,84	0,57	0,89	1,13	1,28	1,29	0,94	0,91
16	758	Różne rozliczenia	0,57	99,47%	0,4%	0,89	0,54	0,04	0,00	0,00	0,29	3,40	0,12	0,00	0,00	1,02
17	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,34	99,71%	0,2%	0,31	0,36	0,38	0,35	0,38	0,31	0,31	0,38	0,36	0,29	0,30

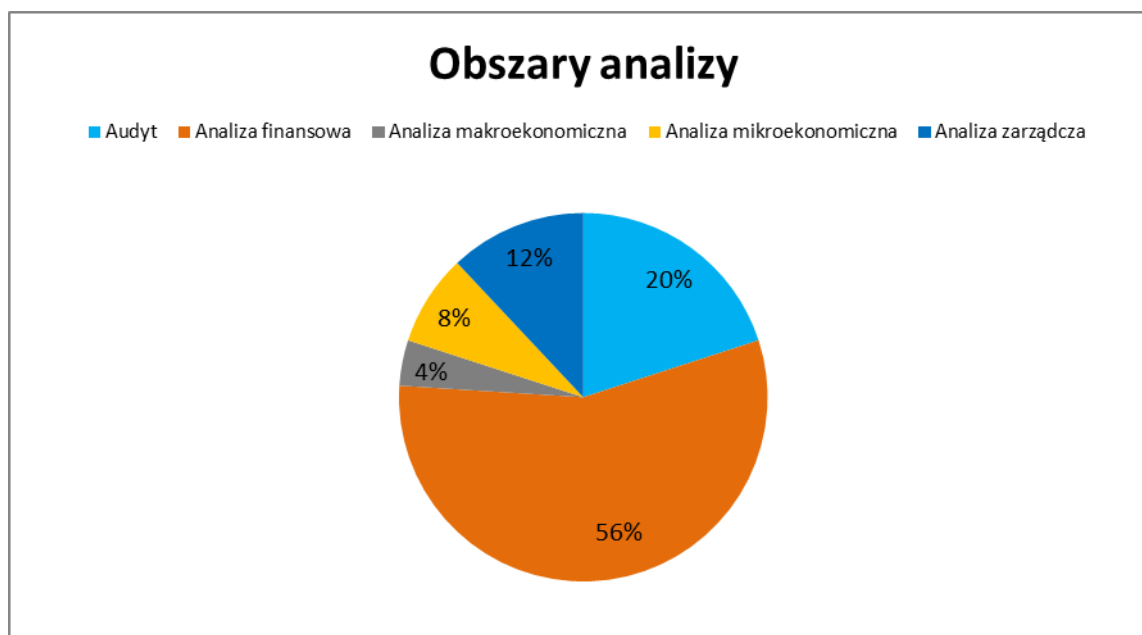
Lp	Dział	Opis	średnia wartość wydatków	Udział skumulowany	% pozycji wydatków	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
18	010	Rolnictwo i łowiectwo	0,24	99,89%	0,2%	0,01	0,08	0,07	0,08	0,33	0,31	0,34	0,34	0,34	0,40	0,34
19	751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,08	99,94%	0,1%	0,07	0,06	0,01	0,05	0,15	0,06	0,01	0,01	0,21	0,25	0,03
20	756	Dochody od osób prawnych, od osób fiz. i od innych jednostek nieposiadających os. prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,07	100,00%	0,1%	0,15	0,14	0,13	0,12	0,13	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wykres analizy wydatków

Metodologia przyznawania oceny ratingowej przez INC Rating

Metodologia stosowana przez INC Rating dzieli się w głównej mierze na pięć obszarów lub pięć perspektyw, z których analitycy agencji w drodze analizy eksperckiej dokonują oceny ratingowanego podmiotu. Obszary te w zwięzły sposób zostały przedstawione poniżej:

1. Audyt jednostki samorządu terytorialnego jest jednym z pierwszych kroków w procesie ratingu kredytowego. Polega on na spotkaniu pracowników działu analitycznego z przedstawicielami Jednostki – dzięki informacjom uzyskanym podczas takiego spotkania możliwa jest rzetelna ocena stanu, w jakim faktycznie znajduje się gospodarka gminy. Wyniki tego spotkania zaprezentowane są w dalszej części raportu.

2. Analiza z perspektywy makroekonomicznej to kolejny krok w procesie oceny ratingowej. Istnieją dwa poziomy oddziaływania makroekonomicznego na powiaty i gminy - regionalny (województwa) i krajowy. W przypadku województw bierzemy pod uwagę tylko jeden poziom makroekonomicznego wpływu - poziom krajowy.

3. Analiza z perspektywy mikroekonomicznej polega na dokonaniu dokładnego, wielowymiarowego przeglądu sytuacji wybranego podmiotu w oparciu o dane pochodzące z jego najbliższego otoczenia.

4. Analiza zarządcza polega na dokonaniu bezstronnej oceny sprawności i skuteczności działania podmiotu ratingowanego w oparciu o przyjęte wskaźniki.

5. Analiza finansowa ratingowanej jednostki jest najważniejszym elementem w procesie oceny ratingowej. Jest ona rezultatem oceny zarówno makro i mikro potencjału ekonomicznego danego podmiotu w oparciu o jego decyzje administracyjne (analiza zarządcza). Stąd przyznana ocena ratingowa w dużej mierze zależy od wyników analizy finansowej budżetu lokalnego samorządu.

Skala ratingowa

Skala ratingu kredytowego przyznawanego przez INC Rating, zawiera dwa poziomy jakości:

I. Rating kredytowy inwestycyjny – to rating kredytowy, zawierający się w przedziale ocen od AAA do BBB- i charakteryzuje się on na relatywnie niskim ryzykiem związanym z inwestowaniem w instrumenty emitowane przez podmiot podlegający ocenie. Prawdopodobieństwo bankructwa czy restrukturyzacji długu takiego podmiotu jest minimalne, a ryzyko dotyczy przede wszystkim terminowości regulowania przez niego zobowiązań.

II. Rating kredytowy spekulacyjny – to rating kredytowy, zawierający się w przedziale ocen od BB+ do D i charakteryzuje się on relatywnie wyższym ryzykiem związanym z inwestowaniem w instrumenty emitowane przez podmiot podlegający ocenie.

Przedstawiona powyżej metodologia stanowi opis głównych składowych ratingu. Ostateczna ocena ratingowa jest wynikiem analizy blisko dwustu różnych wskaźników, obszarów i trendów zaobserwowanych w budżetach i ogólnej sytuacji ratingowanych podmiotów.

Skala przyznawanych przez agencję ratingową INC Rating ocen ratingowych.

Rating	Opis ryzyka	
AAA	Najniższy poziom ryzyka	Poziom inwestycyjny
AA+	Bardzo niski poziom ryzyka	
AA		
AA-		
A+	Niski poziom ryzyka	
A		
A-		
BBB+	Umiarkowany poziom ryzyka	
BBB		
BBB-		
BB+	Poziom spekulacyjny	Poziom spekulacyjny
BB		
BB-		
B+	Poziom wysoce spekulacyjny	
B		
B-		
CCC	Znaczące ryzyko	
CC	Bardzo duży poziom ryzyka	
C	W upadłości z małą szansą na poprawę	
D	Bankrut	

RATINGI KREDYTOWE WYSTAWIANE PRZEZ INC RATING SP. Z O.O. REPREZENTUJĄ WYŁĄCZNIE OPINIĘ AGENCJI NA TEMAT RYZYKA KREDYTOWEGO OCENIANEGO PODMIOTU. WSZYSTKIE RATINGI KREDYTOWE WYSTAWIANE PRZEZ INC RATING SP. Z O.O. PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM, KTÓRE ZOSTAŁY SZCZEGÓŁOWO OPISANE NA STRONIE INTERNETOWEJ AGENCJI (WWW.INCRATING.PL). PREZENTOWANY RATING JEST RATINGIEM ZAMÓWIONYM OPARTYM M.IN. O DANE HISTORYCZNE I SPRAWOZDANIA BUDŻETOWE JST ZA LATA 2006 – 2015 (WYKONANIE) ORAZ ROK 2016 (PLAN) WRAZ Z PROGNOZĄ NA PRZYSZŁOŚĆ (WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA).